

Előfizetési ár:

Postán küldve
 Egész évre 32.—
 Fel „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy óra 3.—
 Egy szám 10 fill.

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:
 Egész évre 32.—
 Fel „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy óra 3.—
 Egy szám 10 fill.

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 33. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

Görögország

Kolozsvár, dec. 16.

Olyan időket élünk, amikor gyakran éri csalódás az embert és gyakran traktálják hazug hírekkel a világot. De ha mindaz, amit most legujabban Görögországról tudunk, igaz és nem hazudozás, akkor meg kell adnunk Görögországnak azt az elégtételt, hogy férfiasan és önértékesen viseli magát. Görögországot ugyanis az antant sok zaklatása idején pipotyassággal, gyávasággal vádolták, mert türe az antant minden gyámkodását, jogaiba való avatkozását, rendelkezéseit és parancsát. Legfőbb tiltakozással élt egyszer máskor, de általában úgy tűnt fel, mint önértékesen s államiságán ejtett minden sérelmet hallgatagon vagy félénk tiltakozási nyilatkozattal venne tudomásul. Az antant rajta volt, hogy teljesen megfossza önállóságától, sőt attól sem rettent vissza, hogy államcsínyt idézzen fel és a királyt detronizálva, a megfizetett, a kitarított Venizelisták kezére játssza a hatalmat.

Most azonban úgy látszik, hogy fordult a kocka. A görögök csak addig látszottak türelmeseknek, megalázkodóknak és gyáváknak, amíg államiságuk nagyobb veszedelme nélkül őrizhették meg semlegességüket. A görögök ugyanis őszintén semlegesek voltak, nem sunyi kétszínűséggel, mint az oláhok. A király és a többször is változott kormányok a lehetőleg a türelem legvégső határáig mentek el semlegességük megőrzése miatt. De az antant, amely azt a hazugságot hirdeti, hogy ő a kis államok érdekében és szabadságáért küzd, nem elégszik meg azzal, ha ezek a kis államok szigorúan semlegesek maradnak, hanem erőszakkal is arra törekszik, hogy a központi hatalmak és szövetségeseik ellen harcba kényszerítse. — Görögország azonban okult Belgium, Szerbia, Montenegró és legutóbb Oláhország sorsán és az antant legdurvább nyomására sem akarja feladni semleges-

ségét. Az antant azonban brutális eszközöktől sem riadt vissza, hogy a megszorult Serrail érdekében Görögországot hadba vigye.

Erre szakadt el a görögök türelem-fonala. A német, amely az antant nyomása alatt részben ingadozott, királya hívására egyszerre talpra állott. Megelégette a sok tolatkodást, belügyeibe való avatkozást, jogtalan követelést és a király ellen szőtt összeesküvést. Elérkezettnek

látta az időt, amikor a további megaláztatások ellen sikra kell szállania. Az önértékesen mélyen sértett nemzet és király elkésereedésében egymásra talált s ezzel az antant további garázdálkodásainak ellene is szegült.

Hinni akarjuk, hogy a legujabb hírek igazak és az antant további sérelmeire nem a tiltakozás gyöngye hangján, hanem a fegyverek hathatós erejével felelnek. Ez az egyetlen mód, amely megmenti Görögországot.

Folyton nyomulunk előre Oláhországban

Tegnap elfoglaltuk Buzeut. — Meghíusult orosz támadások. — A franciák oknélküli támadásai. — Csend az olasz harctéren. — Harcok Macedóniában

Nem is nagyon régen, ezelőtt egy pár hónappal, augusztus végén, mikor Oláhország hadat üzent nekünk, Capus Alfréd, a párisi „Figaro” főszerkesztője, a francia Akadémia tagja, cikket írt a lapjában. Ebben a cikkben, mint azt annak idején a „Budapest” hasábjain közölték, a következő sorok voltak: „A román hadüzenet biztosítja a világnak a német vereséget. Hogy Németország fölismerje a közeli bűnhődésének föl nem tartóztatható közeledését, az csak hetek, talán csak napok kérdése. Románia biztosítja a négyesszövetség számára a bizalmat és a bizonyosságot, hogy Németország nem kerülheti el a sorsát.” Nem azért közöljük most újból ezeket a sorokat, mintha azoknak valami különleges jelentőséget akarnánk tulajdonítani, hanem azért, mert az, amit Capus írt, nemcsak az ő, hanem az egész antant véleménye volt s mert ezeket a sorokat olvasva, tudjuk csak mérlegelni, minő borzasztóan hathat az antanttra az a csalódás, mely Bukarest elestével s Románia összeomlásával érte. Nincs tehát semmi okunk arra, hogy örömmünket leplezzük s hogy a románokkal szemben a legkisebb szánalmat is érezzünk.

Ma már Oláhországnak majdnem fele a kezünkben van és egymásra foglaljuk el

a legfontosabb pozíciókat. Tegnap is, min hivatalosan jelentik, Nagy-Oláhországban elő falvak jelzik az utat, amelyen az orosz visszavonult. Kedvezőtlen viszonyok mellett a szövetséges csapatok vetekednek abban, hogy az ellenség a sikágon ne tudjon hosszabb időre megállni. A hegységben az ellenség megerősített állásokban ellenállást fejtett ki, az állásokat áttörtük. Buzeut elfoglaltuk. A 9-ik hadsereg a tegnapi és tegnapelőtti nap eredményeképpen 4006 foglyot jelentett, Fetestinél nagyobb bolgár erők átkeltek a Dunán,

Az oroszok tegnapi támadásai az erdélyi keleti arcvonalon többnyire épp úgy meghíusultak, mint az előző napokon. Egy magaslaton sikerült az ellenségnek megvetnie lábát.

A francia fronton a Maas nyugati partján a franciák három támadással hiába kísérleteztek, hogy Malancourtól délkeletre a 304-es magaslaton tölünk, röviddel ezelőtt elragadott árkokat visszaszerezzék. A folyótól keletre erős, a mögöttes terepre is mesze kiható tűzérési előkészítés után több támadásba kezdtek. A Cote de Poivre-on a támadó hullámok előnyomulása védőtűzünkben meghíusult.

Macedóniában az ellenség előtörései mind meghíusultak.

Az antant nem akar békét

Genfből jelentik: Dacára, hogy a nép már mindenütt óhajtja a békét, az entente hatalmak miniszterei és az általuk irányított sajtó még mindig a háborúra uszítanak és a békeajánlatot nem akarják kellőképpen méltányolni és úgy tüntetik fel, mint hogyha a központi hatalmakat ebben a humánus cselekedetében csak az a szándék vezette volna, hogy pihenőhöz, szünethez juthasson, amely

alatt jobban elő tudna készülni további erőfeszítésekre.

Az entente vezetőinek ez a taktikája nagyon is átlátszó, önző taktikájukban et akarják háritani ilyen ürügyek feltűnésével azt a felelősséget, amely reájuk hárul a történelem előtt, amidőn egy pregnáns békeajánlat kapcsán végét vehetné a háboru borzalmainak.

Oláh buza Magyarországon

A Esti Ujság tudósítója meginterviewolta a budapesti Strasser és König-cég diszponensét, Steiner Marcellt, aki ennek a nagy magyar gabonakereskedő cégnek évek hosszú sora óta külföldi és balkáni bevásárlója és aki a román piacot is teljesen ismeri. Arra a kérdésre, hogy mikorra válik éreztetővé köz-életelmzési viszonyaink javulásában a romániai buzazsákmanó, a következő választ adta:

— Még nincs itt a Romániában zsákmanólyolt gabona és két, esetleg három hónapig is eltart még, mire rendeltetési helyére jut. Van most is buza uton, de ez még az, amit a román háború legelején a román dunai kikötőkben horgonyzó uszályhajókon találtunk.

A zsákmanólyolt román buza mennyisége tizenhárom-tizenöt millió métermázsá.

A Dunagőzhajózási Társaság, ugy tudom, mozgósította egész hajóparkját és a más irányban le nem kötött hajók már úton is vannak a román Duna felé, hogy magukba fogadják a zsákmanólyt. Annyi már is bizonyos, hogy az idén nem lesz buzahiány.

Az elosztás kérdése természetesen csak a buzakészletek megérkezése után válik aktuálissá, elvi megegyezés azonban az elosztásra vonatkozóan már van. Az egész szállítmányon a hadügyi minisztérium rendelkezik, amely alkalmasint leveszi belőle ami a hadseregé, a többi átutalja a Haditermék Részvénytársaság rendelkezésére. A malmok és a kereskedők a Haditermékől kapják majd meg a nekik szánt részt. A helyzet az, hogy minden métermázsá, ami a román buzából Magyarországra jut, tiszta haszon, mert ami készleteink tökéletesen elegendők az ország szükségletének fedezésére. Nem volna baj az sem, ha a felosztásból kimaradnánk. A fontos az, hogy megévő készleteink itthon maradjanak. Nagyon kívánatos volna, hogy decemberben még jégmentes legyen a Duna, mert a vasutak túlterheltsége folytán a szállítás tekintetében csak a dunai hajóút jöhet számításba.

Mi „nyugtaivány”-osok

Kolozsvár, dec. 14.

(O. F.) Ha átfurhatná a favágó szemek esztendő közzétek kopott szövétét és szívünkba látna, megessék a lelke. Micsoda kollekció van ott ma a gondból, az élet terhéből, azt Istenen kívül csupán mi tudjuk. A létfentartásnak ölménál nehezebb törmelékeiből egész halmozott rejtőget ott minden hivatalnok ember. Házbérből elkezdve a cipőfoltosság.

Már ez előtt jó két esztendővel előszedték ilyesmivel soha nem foglalkoztatott jobbak esztendőt és megástuk ami fedezéktöntet. Elkereszteltük takarékoságnak. És spóroltunk is emberségesen. Mikor hideg volt, kevesebb kalóriával elégedtünk meg. Kicsiptünk a havi villanyszámla végösszegéből. Az irtalmasság ottárról levettük az áldozatul oda helyeztük ruhadarabjainkat. Előkerültek a padlásról ferdére taposott diszei jövéménésünknek és mindezek után megállapítottuk a közös házi tanácsot, hogy a háború végéig új ruha nem lesz és új cipőre rá sem fogunk nézni. Nem kívántuk tönkre tenni az ipart. Rebellis szándékaink nem voltak. Sőt az a hazafias fény sugar aranyozta be gondolatunkat, hogy most töl helyett manlicher van a kezében és azoknak a bizonyos háromlábú székeknek hajdani tulajdonosai annál is inkább a lövésárkok félhomályában rejtőzködnék, mert itthon sem talp, sem bőr, sem csiriz. Ismertünket is gyarapítottuk eközben. Voltak,

kik maguk reszelték két vagy háromfelé a tűzfát. Haza már nem házilag szállítottuk. Ettől megkimélt az eladó jó szíve. Csak a fát adta pénzért. A szállítás ráadás volt. Azzal kedveskedett.

Konyhánk ajtaját ne nyitogassuk. Az itt végződő hiányokat el tudjuk rejteni.

Vannak azonban ami sajátos életünknek olyan terhei, melyek elől kitérni nem lehet. Nem panaszs, de még irigység sem az a megállapítás, hogy a hivatalnokember lelkét és háza táját nyomja a háború leg-súlyosabb terhe. Azt értjük, tudjuk, hogy minden megehető s elnyúlható dolognak égisz szökött az ára, de elménket meghaladó probléma, hogy mi módon ugorhatnánk mi nyugtaiványosok olyan szédítő magasba.

Ezek után szeretettel kérünk mindenkit, ki valaha tanácsos boldogította tanácsotlan felebarátját, adjon nekünk is tanácsot, mert a mi esztendőnk ebben a pillanatban tótágast áll, tehát nincsen használható állapotban.

Rendes foglalkozásunk mellett mellékeset is vállalnánk, de ez is kivihetetlen. Nap-szamba csak nappal mehetnénk, mikor nekünk van dolgunk. Fát fűrészelni holdvilágnál is lehetne, de mert ez zajjal jár, sem a hatóság, sem a házesterek nem fogják eltűnni. Legfőkébb a diurnisták munkáját vállalhatnók nocturnista címmel.

Ne gonyulódjunk azonban sorsunkkal. Van kivezető út is, csak rá kell lépni. Nem mi fedeztük fel, a Rendőri Lapok egyik közelebbi közleménye első sorban a látájnerek érdekében íródott. Adjuk át hát a szót Kaweggia Béla államrendőrségi kapitány urnak, kinek tollából megszivlelésre érdemes vezető cikket hozott a Rendőrségi Lapok. Főbb részét hadd olvassa át figyelemmel mindenki. És ha a mi rendőrségünk s hazánk minden rendőri hatósága az ő receptjéhez fog igazodni, reméljük, hogy a most legnehezebb sorsban élő hivatalnokosztályra is rávilágít egy bágyadt napsugár.

— „A háború állapotok és életelmzési nyomoruságok hiánjai az árdrágitok. Legnagyobb részük vagyoni szerzet és szerzet más becsületer ember véres nyomoruságából. Nekik a pénzbüntetés, bármily súlyos legyen is az, nem büntetés. Sokszor igen jó üzlet, amit kalkulációba is vesznek. Vették az árut ezer koronára, büntetést fogok fizetni ötszázat, eladom négyezerért, tiszta haszon lesz kétezeröt száz korona. Az árdrágitónak nincs becsülete, nincs lelkiismerete, nincs erkölcs. Tessék becsuakalni őt könyörtelenül. Sőt a konok és visszaeső árdrágitókkal szemben még az elzárásbüntetési nemet is aránytalanul enyhének tartom. Sajnos, a törvényes rendelkezések nem adnak kellő módot arra, hogy a konok, visszaeső árdrágitó megfosztassék a lehetőségétől is annak, hogy büntetésének dacára is tovább garázdáldokdjék. Egy ilyen erkölcsi- és jellem-dekadenciában levő egyént meg kellene fosztani iparjogának gyakorlásától, eltüntetni a kereskedelemről, eltávolítani azokról a helyekről, ahol bűnözésének folytatására alkalmas tereuma nyílik. És egyéb, ma csak nehezen alkalmazható mellékbüntetésekkel is sújtani kellene. A törvények és rendeletekben megengedett módja azonban a súlyos kihágás, vagy bűncselekmény megtorlásának a kipellengérezés. Tessék a visszaeső árdrágitót azzal is megbüntetni, hogy üzelméi a saját útján, vagy egyéb módokon közhírré tétessenek. Ha a középkorban élénk, botot, botbüntetést ajánlanék a visszaeső árdrágitóval szemben; ma nem hangozthatom eléggé: Rendőri büntetőbíró urak, tessék a lelkiismeretlen árdrágitót feltétlenül becsuakalni, és tessék kíméletlenül kipellengérezni!”

Oláhország helyzete tarthatatlan

Genfől jelentik: A központi hatalmak erős és koncentrikus előnyomulása folytán az orosz-román szövetséges hadak számára egész Délkelet-Oláhország tarthatatlanná vált. Az örvendetes sikerek nem jelentenek kevesebbet, mint hogy a bukarest—csernavoda—kostanzai közlekedési vonal, amelyre az orosz-román stratégia egykor olyan nagy súlyt helyezett, rövid idő múlva csak a szövetségeseket fogja szolgálni, továbbá azt, hogy a Falkenhayn-hadsereg, a dunai hadsereg és a dobrodudzsai hadsereg a következő hadműveletekben már taktikailag is teljes és elválaszthatatlan egységként lépnek fel a Bodza-helységtől a Fekete-tenger partjáig.

Hivatalvesztésre ítélt járásbíró

„Hála Istennek, nem vagyok magyar.”

Ilyen kifejezésre ragadtatta magát nemrég egy magyar királyi járásbíró. Az eset még a román hadüzenet előtt történt Nagy-mihályon. A zemplénmegyei városkát néhány hónappal ezelőtt az a meglepetés érte, hogy Dicsőszentmártonból oda helyezték át dr. Rebeda György oláh nemzetiségű járásbíró. A magyar urak befogadták a jövevényt és családjával együtt özsonnára hívták. Itt feltűnést és megütközést keltett, hogy dr. Rebeda gyermekei egy szót sem tudnak magyarul.

En román vagyok, a feleségem osztrák, hát teljesen felesleges, hogy a gyermekeink magyarul tudjanak — mondta a bíró.

— De ön magyar bíró és magyar kenyeret eszik!

— Az igaz, hogy magyar bíró vagyok, de hála Istennek nem vagyok magyar!

A felháborodott magyar urak e kijelentés miatt fegyelmi feljelentést tettek a bíró ellen. A kassai ítéltábla fegyelmi bírósága előtt dr. Rebeda így védekezett:

— Apám halálos ágyán megesküdttem, hogy román nemzetit miveltoimat sohasem fogom megtagadni. Különben is egy román nemzetit alapítvány jóvoltából végeztem el tanulmányaimat.

A kassai tábla a hazafiatlan bírót hivatalvesztésre ítélte. Ezt az ítéletet most a Kuria nagy fegyelmi tanácsa is jóváhagyta.

Vajjon van csakugyan hátere? Midőn

Tisza a képviselőházban felolvasta békeajánlatunkat, a parlamenti pártok vezérei rendre felszóltak és pártjuk nevében helyeselték az akciót. A vezérek közül gróf Károlyi Mihály felszólalását tartjuk a többiek közt igen fontosnak, aki a következőket mondotta:

Nem akarok most hosszabb fejtegetésekbe bocsátkozni, csak két megjegyzést akarok tenni, magára a békeajánlat formájára. Nem akarom most kritika tárgyává tenni a békeajánlatot, hiszen van bizonyára annak diplomáciai hátere, vagy nincsen, nem tudom.

Ezen utolsó szavak sok mindent rejtenek magukban és talán a legjobbat, a készséget egyik vagy másik hadviselő fél részéről a béke megkötésére.

KASS-SZÁLLÓ

Színház-tér, Stefánia-park mellett

Teljesen modern, minden kényelemmel berendezve, 60 szoba, központi fűtés, hideg-, melegvízszolgáltatás minden szobában. Villanyvilágítás. Fürdővel ellátott szobák. Külön fürdők. Külön lakosztályok 2-3 szobával. Városi és interurban telefon. Safe Deposits. Nagy csarnok (Hall). Diszes telikert. Nagy hangverseny és bankett termek. Elegáns nagy étterem. Pilseni sörház. Nagy fényes kávéház. Éttermi és kávéházi nyári helységek. Villamos vasúti megálló. Mérsékelt árak. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri
Kass János tulajdonos.

ZZEGED

MINDENFÉLE

A sok „nincsen” ránk nézve egy ujjal szaporodott. Nincsen papirosunk, pedig ez előtt két hónappal megrendeltük a gyárnál, de a szállítási nehézségek miatt mai napig sem tudta szállítani. Ezért redukálnunk kellett lapunk terjedelmét és így is csak úgy tudunk megjelenni, hogy Goppoitt Gyula, az „Ujság” kiadója szíves volt papírost kölcsönözni, amíg az „Ellenzék” papírosa megérkezik.

— **Hírek az Erdélyi Múzeum-Egyesületéből.** Az Erdélyi Múzeum-Egyesület háborus levélgyűjteménye elérte a 13.000 darabot. A gyűjtesben legjobban kitűnik a kolozsvári unitarius és római katolikus főgimnázium tanulóí, kik közt az egyesület elismerése jeléül juttatmányokat osztott ki. A gyűjtést folytatják. Szíves küldeményeket az Erdélyi Múzeum-Egyesület titkári hivatala (Egyetemi könyvtár) címére kérnek. — Lugosy József emlékei. Kolozsvár város nemrég meghalt öreg nyugalmazott főjegyzője néhány kedves emléket hagyott az Erdélyi Múzeum-Egyesületre. Apró emléktárgyak, 1848—49-i kártyák, éveken át vezetett költségnaplója, fényképes albuma. néhány érdekes levél és gyászjelentés, testvérének, Lugosy Istvánnak a szabadságharc után történt elfogatása története, Székelyné Ungár Annának, a híres művésznőnek 2 levele és néhány kép a hagyaték. Az utóbbiak közül Lugosy Istvánnak Siktól való jó olajba festett arcképe és a vajdahunyadi vár Szatmáritól 1823-ból származó akvarell képe a legbecsesebb. — Az Erdélyi Múzeum-Egyesület közgyűlését december 31-én délelőtt fogja megtartani.

— **Ruhakiosztás.** A kolozsvári Rongyos Egylet ruhakiosztását e hó 16-án tartotta meg az általmillenniumi iskolában Török Sándorné elnöklété alatt. A jótékony egyesület adományából a helybeli elemi iskolák szegény tanulói részesültek segélyben. Sajnos azonban, hogy a szükségletet az egylet elnöksége legjobb akarata mellett sem tudja kielégíteni egyfelől a ruhaneműek szerfölötti drágasága, másfelől a begyűlt adományok csekélyeége miatt. Hogy e humánus egyesület tovább is segélyezhessen, adományokat kér a szegény iskolák gyermekek nevében. Pénzadományok Bartha György egyl. pénztároshoz (Kereskedelmi bank), ruhaadományok az állami millenniumi iskolába (Pap-u. 35.) küldendő.

— **Az erdélyrészi vármegyék kárainak meglerítése.** A belügyminiszterumban Sandor János belügyminiszter elnöklété alatt a napokban értekezletet tartottak az erdélyrészi vármegyéknek az oláh betörés alkalmából szenvedett kárainak megbecsítése és megtérítése tárgyában követendő eljárásra nézve. Megállapodás csak a köztisztviselők kárainak megtérítésére vonatkozólag jött létre. A magánosok kárainak rendszeres megtérítéséről egyelőre nincs szó, hanem csak egy felszámítási akcióról.

— **Három tál étel Angliában.** Londonból jelentik: A kereskedelmi miniszter új rendelete következtében december 18-ától kezdve tilos a vendéglőkben, szállókban, kocsimákban, büfékben és klubokban három tál ételnél többet kiszolgálni ebédre.

— **Sötét karácsony Angliában.** Hágából jelentik: Angliában a legmelegebb ünnep a karácsony, a Christmas, amely mintha az angol családi élet szimbóluma volna. Karácsonykor egymáshoz melegszenek, a betegek, a rideg, önző, fagyos vonások fölengednek a kis Jézus meleg ienlétére, szelíd-ség száll be az ablakokon és a karácsonyi ének megszólal minden szobában. Puncs

gőzölög az asztalon és gyertya szikrázik a fenyőfalomban. Karácsony minden bábája, szépsége ráhajlik az angol otthonra s olyan ünnep ragyog a szigetországban, amelyet csak fagyos, északi emberek tudnak ülni. Így volt ez száz esztendőök óta és ha valaki azt merie volna állítani ez előtt három esztendővel, hogy lesz egy karácsony, melyen kialusznak a gyertyák és a kis Jimmy és Margaret nem kapnak a karácsony tündéréltől semmit s hogy öregapó sem fogja énekelni a régi karácsonyi dalt, kinevetnéz volna. Ezidén azonban meg fog történni a csoda. Óriás mozgalom indult meg — a karácsony ellen. A mozgalom azt kívánja, hogy ne ajándékozzak semmit egymásnak, hanem mindent a katonáknak. Odahaza ne legyen karácsonyeste, csak egy vasárnap, melyen régi énekeket énekeljenek. Ne jöjjön el a karácsonyi tündér és minden ünnepség maradjon el.

— **Az uzsorás cipősz.** Temesvárról jelentik: Beé Ferenc rendőrkapitány Dallos József cipőszmestert, aki egy pár cipőfejlesztést 45 koronáért vállalt el, árdrágítás miatt 14 napi elzárásra és 100 korona pénzbírságra ítélte.

— **A Dalkör-mozgó vezetősége tisztelettel értesíti a n. é. közönséget,** hogy a f. hó 10-ére hirdeti a későn megérkezés miatt holnap, vasárnap kerül bemutatásra, címe: „Magdolna regénye” drámai színmű 3 felv. „Melegfürdők Szavójában” színes felvétel és a jó humoros képek. — Helyárak: Zártszék 40 fillér, páholyülés 60 fillér.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Görögország és az entente

Budapest, dec. 16.

A londoni Reuter-ügynökség jelentik: Athénből jelentik: A jelek szerint Görögország hajlandó az entente ultimatumát elvileg elfogadni.

Az angol blokádtörése

Budapest, dec. 16.

A Frankfurter Zeitung jelenti: A háboru kitörése óta Bergen közelében tartozkodó Prinz Heinrich német nagy gőzös áttörte az angol blokádot és Stavangerba érkezett.

Japán mégis kiválik az ententéből

Budapest, dec. 16.

A Baseler Anzeiger fentartással közli, hogy Japán kiválni akar az ententéből, mert az entente nem akarja teljesíteni Japán követeléseit, amiket Németország azonnal teljesítene. Ezzel magyarázzák Japán legújabb kormányválságát. Oroszországnak szánt munitió megtagadását.

Büzeu elfoglalása

Budapest, dec. 16.

A Frankfurter Zeitung jelenti: Büzeu elfoglalása erősen fenyegeti Brallát, amelynek kiürítését megkezdették. A harmadik román hadsereg helyzete kritikus.

Anglia és békeajánlatunk

Budapest, dec. 16.

Hágából jelentik:

Holnap Londonban döntő minisztertanács lesz, amelyen megformulázzák a központi hatalmak békeajánlatára adandó választ.

Pizkos hang a béke ellen

Budapest, dec. 16.

Genfből jelentik: Az angol „Daily Mail” azt mondja, hogy Bethmann-Hollwegnek nincs többé joga arra, hogy feleletet várjon, mintha egy felfegyverzett betörő tört volna be egy magánháza. A szövetségesek tudják, hogy egy tigrisekből, rablók-ból és oly államférfiakból, akik az összes szerződéseket paplrongynak tekintik, álló nemzettel kötendő béke nem éri meg a papírost és a tintát.

Ellenfeleink feltételei

Budapest, dec. 16.

Amsterdamból jelentik: Egy itteni lap szerint a „Star” című londoni estilap ezt írja: Ha csak a központi hatalmak ujdonsült felelősségi érzete arra nem indítja őket, hogy Konstantinápolyt és a Dardanellákat Oroszországnak és Elzász-Lotharingiát Franciaországnak átengedjék, a megszállt területeket kiürítsék és megfélelő kartéritést fizetnek, úgy a német birodalmi kancellár javaslatai nem lesznek lényeges befolyással a háborura.

„December 12-ike, mint mértföldjelző”

Budapest, dec. 16.

Stockholmból jelentik: A központi szövetségesek békejavaslata itt mély hatást tett. Ma már valamennyi lap behatóan foglalkozik az eseménnyel. A liberális és a konzervatív sajtó üdvözli december 12-ét, mint mértföldjelző követ a világháboru történelmében.

Az entente a békejegyzékről

Budapest, dec. 16.

Genfből jelentik: A Petit Journal Briand miniszterelnöknek a békejegyzékről legközelebb teendő nyilatkozatáról ezt írja: Ezt a jegyzéket nem lehet világrengető eseménynek mondani. Nagyon hasonlít ez a lépés az eddig hasonló lépésekhez. Igaz, hogy sokkal nyomatékosabb, de azért mégis csupán arra irányuló kísérlet, hogy az entente országaiban nyugtalanságot idézzon elő, a szövetségesek között pedig meghasonlást.

Anglia a kerékkötője a békének

Budapest, dec. 16.

Hágából jelentik: A központi hatalmaknak a béketárgyalásra való

ajánlata folytán aktuálissá válik minden, ami a béke mellett szól. Azzal mindenki tisztában van, hogy a békekötésnek legfőbb kerékkötője Anglia.

A telhetetlen, féltékeny brit imperializmus táplálja a háboru kohóját — vérrel és arannyal, kitartással és szívóssággal. Ne higgye azonban senki, hogy Angliában ne lenne békepárt. A Times, a Daily Mail, a Daily Chronicle és a többi nagy lap elárulják a békepárt jelentőségét és sulyát azzal, hogy ismételten hevesen támadják a pacifistákat.

Színház.

Téli Színház.

- Szombat: D. u.: Kisasszony férje. (Ujdonság 13-adszor. Berky Lili vendégjátékával. Félhelyárral.)
- Szombat: Este: Zsuzsi. (4-edszer. Berky Lili vendégjátékával. Rendes helyárral. Bérlet 69 sz. A.)
- Vasárnap: D. u.: Mánás Miska. (37-edszer. Esti rendes helyárral, elővételi díj nélkül. Berky Lili vendégjátékával.)
- Vasárnap: Este: Mánás Miska. (38-adszor. Rendes helyárral, Berky Lili vendégjátékával. Bérlet-szám: XXI. sz. A.)
- Hétfő: Éva. (Berky Lili vendégjátékával. Rendes helyárral. Bérlet 70 sz. B.)
- Kedd: Carmen. (Bérlet 71. sz. B)
- Szerda: Cigányprimás. Bérlet 72. sz. C)
- Csütörtök: D. u.: Faust. (Második ifjúsági előadás rendkívül olcsó helyárral. Előadó Csengeri János dr. egyetemi ny. r. tanár.)

Kedvezményes utalványok holnap nem érvényesek. A „Mánás Miska” holnap kerül színre a színházban. Délután 3 óraker és este fél nyolc óraker, mind a két alkalommal a Berky Lili vendégjátékával s ugydelután, mint este rendes helyárral. A kedvezményes utalvány-jegyek sem a délutáni, sem az esti előadásra nem érvényesek.

Éva — Berky Lilivel. Óriási az érdeklődés a hétfő esti előadás iránt, amikor Lehár „Éva”-ja fog 46-odszor színrekerülni, a címszerepben Berky Lilivel, rendes helyárral s rendes bérletfolyamban.

Künn a bárány, benn a farkas. A „Császár katonái”, „Halló”, „Hivatalnok urak” stb. nagyhirű és rendkívüli sikerű darabok szerzőjének, Földes Imrének legújabb darabjára, a „Künn a bárány, benn a farkas”-ra készül most nagy szorgalommal a színház. A vidám új darab, melynek tizenhat nő szereplő mellett csupán egyetlen férfi szereplője van, Budapesten a Magyar Színházban óriási sikert aratott. Nálunk csütörtökön este lesz az első s pénteken este a második előadása.

Carmen és Faust. Két opera előadás lesz a jövő héten a színházban. Kedden, amikor „Carmen”-t adják, csütörtökön délután, amikor rendkívül olcsó helyárral ifjúsági előadásként a „Faust” kerül színre a Csengeri János dr. egyetemi tanár bevezető előadásával.

Világjáró. A tavalyi évad egyik legnagyobb sikerű operette-ujdonsága, a Fall „Világjáró”-ja (Weltenbummler) volt. Kétszáznál több előadást ért meg a „Világjáró”. A nagyhirű új operettének nálunk szombaton este lesz az első előadása s ünnep első napján, hétfőn este a második előadása bérletszűnetben.

Cigányprimás. Ez évadban először adják szerdán este a második jubileuma felé közeledő népszerű magyar operettet a „Cigányprimás”-t.

Szenzációk a Színház-mozgóban. A jövő hét bátran és jogosan nevezhető a legnagyobb film-szenzációk hetének. Ahány nap, annyi új nagy szenzációt hirdet a műsor. Ime: Hétfőn a „János vitéz”-t adják, kedden a legújabb s leghatalmasabb Henny Porten-filmet, a „Komédiás élet”-et, szerdán és csütörtökön pedig a legújabb Corvin-film kerül színre, a Csiky Gergely „Nagymama”-ja Blaha Lujzával a címszerepben. Blaha Lujza mellett Fényes Annuska, Aghy Erzs, Várkonyi Mihály, Mészáros Alajos, Szirmai Imre alakítják a „Nagymama” főszerepeit. A „Nagymama”-t szerdán is, csütörtökön is rendes helyárral adják. Pénteken és szombaton legcsodásabb és legfölkétezebb amerikai film-alkotás, a „Szipéria” kerül színre, jövő vasárnapra pedig a „Kitört a háború” c. nagyszabású film-szenzáció van műsorra tűzve és pedig csak két előadásban: Az első két és fél, a második négy óraker kezdődik. **Este nem lesz mozi-előadás.**

Egyetem-mozgó. Példátlannul gazdag, gyönyörű az Egyetem-mozgó műsora is a jövő héten. Hétfőn a „Milli ári” c. új Nordisk-vígjátékot adják, kedden a „János vitéz” kerül színre Kolozsvárott utoljára, szerdán a „Komédiás élet” Henny Portennel a főszerepben, csütörtökön (néhány fillérrel emelt helyárral) az idei évad csodás művészi szenzációja, a „Hegyek ura” van műsorra tűzve. A „Hegyek ura”-t Wegener, a „Gólem” világhírű alkotója írta, rendezte s ugyan ő játszotta a főszerepet. Olyan eddig minden mértékét meghaladó áldozattal járt a „Hegyek ura”-nak megszerzése, hogy a helyárat az alkalomra néhány fillérrel emelni kellett. Pénteken „A mandarin”, szombaton a legújabb amerikai Selig-dráma, az „Üldözött vad”, vasárnap pedig (amikor csakis délután fél 3 óraker és 4 óraker lesz előadás) a „Szipéria” kerül színre.

Uránia-színház. Hétfőn az Urániában a „Kalandor” film-ujdonság, kedden pedig a „Milli ári” című új Nordisk-vígjáték kerül színre. Nevezetes napja lesz szerdán az Urániának, mert ezen a napon kerül Kolozsvárott először bemutatásra az idei évad leghatalmasabb film-szenzációja, a „Hegyek ura” Wegenerrel, a „Gólem” megteremtőjével a főszerepben. A „Hegyek ura” előadására néhány fillérrel emelni kellett a helyárat, mert megszerzése óriási áldozatokkal járt. Csütörtökön és pénteken egy mélyen megindító drámai ujdonság fog színrekerülni Grete Weixlerrel a főszerepben „Veronika kettős élete”. Szombaton a „Mandarin”-t, vasárnap pedig Asta Nielsennel a főszerepben „A nevelt leány”-t adják. Vasárnap azonban csak délután fél 3 óraker és 4 óraker lesz egy-egy előadás, este az Uránia zárva marad.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Osszefoglaló tankönyv.

A középiskola négy alsó osztályának teljes tananyaga. Nélkülözhetetlen rendes- és magántanulóknak. Egyedüli segéd eszköz az általános műveltség gyors és alapos elsajátítására.
Két kötet ára 15 korona.

Megrendelhető:

Zsoldos tanintézeténél

Budapest, VII.5. Dohány-utca 84. sz.
(385 3—5) Telefon 32—40.

Hadifoglyok, béreceselédék, munkások részére ajánlok

BAKANCSOKAT

erős barna és fekete tehénbőrből, ugyszintén kifűnő simaszáru

CSIZMÁKAT

bőrtalp, bőrkéreg, borsarok és bőrtalpbéléssel, patkóval és szegeccseléssel ellátva 90 K árban, erős valódi halinacsizmákat magas sárga bőrzéssel, mindenfajta posztócipőket, halinacipőket kórházak részére, továbbá női, fiú és gyermekcipőket és csizmákat. Meg nem felelő készséggel visszafogadok. Szállítás utánvétellel, a mai viszonyokhoz mérten kellő jutányos árban. Bányák, uradalmak, kórházak részére megfelelő referenciával szolgálhatok.

ALTMANN IGNAČ

Törőkszentmiklós.

395 (3—5)

500 koronát

fizetek, ha
a gyökérirtó

„RIA-BAL-BOM”

lyukszemét, szemölcsöt, bőrmegkeményedése három nap alatt fájdalom nélkül el nem távolítja. Ára egy tégelynek utasítással együtt 1 K 75 fill., 3 tégely 4 K, 6 darab 5 K 50 fillér. Százakra menő hála- és elismerő nyilatkozatok.

381 (5—13) Kapható:

KEMÉNY Kassa — Magyarország.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.
(396 3—52)

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmanya a

„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer (nem mérge), mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és föltűmul minden más irtószert.
1 doboz ára 3 K, mely eleőrűbeül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár egyedüli elárusítója, a Torontáli Agrár-bank Részvénytársaság Nagybecskereken

— Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.